

Briffiad ar gyfer y Pwyllgor Safonau Ymddygiad - 20 Rhagfyr 2016

Briefing for the Standards of Conduct Committee – 20 December 2016

Please scroll down for English

Lobïo yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru

Trosolwg

Mae'r Pwyllgor Safonau Ymddygiad yn cynnal ymchwiliad i'r trefniadau presennol o ran lobïo yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru a bydd yn cynnal ymgynghoriad o ran lobïo a'r trydydd sector.

Mae'r Comisiwn Etholiadol yn chwarae rhan yn rheoleiddio ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau (a elwir hefyd yn ymgyrchwyr trydydd parti), mewn etholiadau. Ry'n ni'n cofrestru ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau ac yn rhoi canllawiau iddynt o ran rheoliadau ar eu gwariant a rhoddion perthnasol ar gyfer pob etholiad. O ganlyniad i'r rhan y mae'r Comisiwn yn chwarae yn rheoleiddio gwariant ymgyrchu, a bod rhai rhanddeiliaid yn cysylltu ymgyrchu o'r fath â'r term 'lobïo', mae'n bosib y bydd peth o'r adborth fydd y Pwyllgor yn ei dderbyn i'w wneud â'n rôl reoleiddiol ni. Mae'r nodyn cefndir hwn yn rhoi cyd-destun i hyn.

Deddf Tryloywder Lobïo, Ymgyrchu gan rai nad ydynt yn bleidiau a Gweinyddiaeth Undebau Llafur 2014

Roedd Deddf Tryloywder Lobïo, Ymgyrchu rhai nad ydynt yn bleidiau a Gweinyddiaeth Undebau Llafur 2014 ("Y Ddeddf Lobïo") yn ddiwygiad i Ddeddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda 2000 (PPERA), sy'n cael ei rheoleiddio gan y Comisiwn Etholiadol. Daeth y Ddeddf i gael ei hadnabod fel "Y Ddeddf Lobïo", er mai dim ond un dair rhan o'r Ddeddf oedd yn ymwneud â rheoleiddio lobïo.

Roedd Rhan 1 y Ddeddf i wneud â gwahardd lobi ymgynghorwyr heblaw bod yr endidau hynny wedi eu cofrestru.

Roedd Rhan 2 y Ddeddf yn ymwneud â newid ac ehangu rhai o reoliadau gwariant PPERA ar ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau, nad ydynt yn sefyll i'w hethol, ond

sydd yn gwario arian ar ymgyrchoedd i ddylanwadu canlyniadau etholiadau a dewis pleidleiswyr.

Gallwch weld y Nodiadau Esboniadol ynghylch Deddf Tryloywder Lobïo, Ymgyrchu rhai nad ydynt yn bleidiau a Gweinyddiaeth Undebau Llafur 2014 yma:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2014/4/notes/division/5/1>

Rôl y Comisiwn Etholiadol a gwaith gydag Ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau

Mae'r Comisiwn Etholiadol rheoleiddio gwariant ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau mewn etholiadau. Bwriad y gyfraith yw darparu tryloywder ynghylch gwariant pob math o ymgyrchwyr etholiadol, yn ymgeiswyr, pleidiau gwleidyddol neu ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau. Mae hyn yn sicrhau bod y cyhoedd yn gallu gweld beth mae ymgyrchwyr wedi gwario ar geisio dylanwadu ar ddewisiadau pleidleiswyr a chanlyniad etholiadol, yn ogystal â phwy roddodd gyfraniad i'r ymgyrchoedd hynny. Mae'n rhaid i ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau gofrestru gyda'r Comisiwn Etholiadol cyn gwario mwy na'r trothwy a osodir mewn deddfwriaeth, ac ni ddylai fod yn fwy na'r terfyn gwario ar gyfer yr etholiad hwnnw. Mae'n rhaid i ymgyrchwyr gwblhau cofnod gwariant ar gyfer eu hymgyrch yn ystod cyfnod etholiadol, a chaiff ei gyflwyno i'r Comisiwn.

Mae'n rhaid i ymgyrchwyr sicrhau bod unrhyw weithgareddau yn bodloni'r diffiniad o "ymgyrchu" mewn etholiadau, lle mae arian wedi ei wario i geisio dylanwadu ar ddewis pleidleiswyr, yn cael eu cynnwys gyda'r cofnod gwariant. Yna bydd y Comisiwn Etholiadol yn cyhoeddi'r cofnodion gwariant i "CPE Ar-lein", sy'n gronfa ddata chwiliadwy sydd ar gael i'r cyhoedd archwilio¹.

I sicrhau bod ymgyrchwyr yn ymwybodol o'r rheolau sy'n rhaid iddynt eu dilyn, mae'r Comisiwn yn cyhoeddi canllawiau cyn pob etholiadol. Mae hyn yn cynnwys sut a phryd i gofrestru fel ymgyrchydd, beth sy'n cyfri fel gwariant ymgyrchu a sut i adrodd gwariant ar ôl y bleidlais. Ry'n ni hefyd wedi cynnig sesiynau briffio ymgyrchwyr, i siarad gydag ymgyrchwyr cyn yr etholiadau ynghylch y rheolau sydd yn ein canllawiau.

Ymgynghoriad y Pwyllgor Safonau Ymddygiad

Mae'r llythyr gan y Pwyllgor Safonau Ymddygiad yn cynnwys cwestiynau megis, "Sut caiff lobïo ei reoleiddio ar hyn o bryd?". Mae'n bosib y gallai rhai ymatebwyr gysylltu'r ymholiad yma gyda phasio "Deddf Lobïo" yn hydref 2013, wnaeth gyflwyno cofrestru o lobïwyr ymgynghorol a newidiadau deddfwriaethol i reoleiddiad yn y DU o wariant ymgyrchwyr nad ydynt yn bleidiau cyn etholiadau. O ganlyniad, fe allai peth o'r adborth a dderbynnir gan y Pwyllgor gynnwys cyfeiriadau i'r newidiadau a gyflwynwyd gan y Ddeddf honno a'r swyddogaethau rheoleiddiol a gynhelir gan y Comisiwn.

¹Caiff cofrestrau ymgyrchwyr, rhoddion, benthychiadau a gwariant eu cyhoeddi ar ein gwefan. Y Comisiwn Etholiadol, *CPE Ar-lein*, <http://search.electoralcommission.org.uk>

Byddai'r Comisiwn Etholiadol yn croesawu cael gwybod am unrhyw adborth o'r ymgynghoriad sy'n cyfeirio at reolau a nodir yn Neddf Pleidiau Gwleidyddol, Etholiadau a Refferenda neu Ran 2 Deddf Tryloywder Lobïo, Ymgyrchu rhai nad ydynt yn bleidiau a Gweinyddiaeth Undebau Llafur, gan gynnwys unrhyw swyddogaethau sy'n rhan o rôl reoleiddiol y Comisiwn.

I gael mwy o wybodaeth neu i rannu gwybodaeth, cysylltwch â Robert Coombs yn y Comisiwn Etholiadol drwy ffonio 029 2034 6806 neu gallwch e-bostio rcoombs@electoralcommission.org.uk.

Lobbying at the National Assembly for Wales

Overview

The Standards of Conduct Committee is undertaking an inquiry into the current arrangements relating to lobbying at the National Assembly for Wales and will be carrying out a consultation regarding lobbying and the third sector.

The Electoral Commission plays a role in the regulation of non-party campaigners (also known as third party campaigners), at elections. We register non-party campaigners and provide them with guidance regarding the controls on their spending and related donations for each election. As a result of the part the Commission plays in the regulation of campaign spending, and the fact that some stakeholders associate such campaigning with the phrase 'lobbying', it is possible that some of the feedback that the Committee will receive may be in relation to our regulatory role. This background note provides some context for this.

The Transparency of Lobbying, Non-Party Campaigning and Trade Union Administration Act 2014

The Transparency of Lobbying, Non-Party Campaigning and Trade Union Administration Act 2014 ("the Lobbying Act") was an amendment to the Political Parties, Elections and Referendums Act 2000 (PPERA), which is regulated by the Electoral Commission. The Act became known by the term "the Lobbying Act", although only one of the three Parts of the Act was about regulation of lobbying.

Part 1 of the Act was to do with the prohibition of consultant lobbying unless those entities had been registered.

Part 2 of the Act included changing and expanding some of the PERA spending controls on non-party campaigners, who are not standing for election, but are spending money on campaigns to influence electoral outcomes and voters' choices.

You can view the Explanatory Notes regarding the Transparency of Lobbying, Non-Party Campaigning and Trade Union Administration Act 2014 here:

<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2014/4/notes/division/5/1>

The role of The Electoral Commission and work with Non-Party Campaigners

The Electoral Commission regulates the spending of non-party campaigners at elections. The law is intended to provide transparency about the spending of all types of election campaigners, whether they are candidates, political parties or non-party campaigners. This ensures that the public can see what campaigners spent on

seeking to influence voters' choices and the outcome of an election, as well as know who donated to those campaigns. Non-party campaigners must register with the Electoral Commission prior to spending over a threshold set in legislation, and must not breach the spending limit for that election. Campaigners must complete a spending return for their campaigning during the election period, and this is submitted to the Commission.

Campaigners must ensure that any activities that meet the definition of "campaigning" at elections, where money has been spent to try to influence the voters' choice, must be included within their spending return. The Electoral Commission will then publish spending returns to "PEF Online", which is an online searchable database available to the public for inspection².

To ensure that campaigners are aware of the rules that they must follow, the Commission publishes guidance prior to each election. This includes how and when to register as a campaigner, what counts as campaign spending, and how to report spending post-poll. We have also offered campaigner briefing sessions, to talk to campaigners prior to elections about the rules as set out in our guidance.

The Standards of Conduct Committee consultation

The letter from the Standards of Conduct Committee, includes questions such as, "How is lobbying regulated at the moment?" It is possible that some respondents could associate this inquiry with the passage of the so-called "Lobbying Act" during Autumn 2013, which introduced both a register of consultant lobbyists and legislative changes to the UK's regulation of non-party campaign spending prior to elections. As a result, some of the feedback that is received by the Committee may include reference to the changes introduced by that Act and the regulatory functions carried out by the Commission.

The Electoral Commission would welcome being informed of any feedback from the consultation which refers to the rules set out in the Political Parties, Elections and Referendums Act or Part 2 of the Transparency of Lobbying, Non-Party Campaigning and Trade Union Administration Act, including any functions which are part of the Commission's regulatory role.

For further information or to share any information you receive, please contact Robert Coombs at the Electoral Commission, on 029 2034 6806 or rcoombs@electoralcommission.org.uk.

² Registers of campaigners, donations, loans and spending are published via our website database. The Electoral Commission, *PEF Online*, <http://search.electoralcommission.org.uk>